

nosti za visoko šolstvo ter mnogoterih smotrov visokega izobraževanja. Protagonisti artikulacije in utrjevanja tega diskurza so predvsem države in organizacije, ki so odražale politični *rationale*, najvidneje izražen skozi delovanje Sveta Evrope.¹¹

Svet Evrope je politična organizacija, ki se deklarativno zavzema za osnovne vrednote evropske civilizacije. Med temi vrednotami je visoko šolstvo razumljeno kot ključno za demokratične in egalitarne družbe. V dokumentih Sveta Evrope so poudarjene mnogotere vloge visokega šolstva v družbi, predvsem pri razvijanju in ohranjanju demokratične kulture, javne odgovornosti za visoko šolstvo, pomembnosti enakih možnosti v visokem šolstvu za vse državljane, zagotavljanju avtonomije visokošolskih institucij in varovanju akademske svobode (Council of Europe, 2007). Svet Evrope izvaja specifične misije, zasidrane v liberalno-demokratski ideološki osnovi. V tem pogledu je v okviru bolonjskega procesa odigral vlogo promotorja norm, vrednot in z njimi povezane prevladujočega (hegemonskega) nazora v političnem diskurzu povojne Evrope (Melo, 2010).

V bolonjskem procesu obstajajo očitne sledi idejnih tokov, ki sovpadajo s stališči in prizadevanji kroga Sveta Evrope. Soočenje in do neke mere antagonizem z zgoraj predstavljenim diskurzom in idejami Evropske komisije sta se pojavila kmalu in se ohranila skozi celotno časovno določitev analiziranih dokumentov. Intervjuvani uradnik, ki je v imenu Sveta Evrope nastopal pri bolonjskem omizju, je zelo jasen glede agende Sveta Evrope:

»Z našega vidika obstaja za predlogom jasna ideologija. Veliko javnih razprav o izobraževanju se osredotoča samo na gospodarske funkcije, ki so seveda pomembne, toda vloga izobraževanja ni omejena na spodbujanje gospodarskega razvoja. Za organizacije, ki skrbijo za človekove pravice in demokracijo, je vloga izobraževanja pri razvoju demokratičnih kultur bistvena. Vrh Sveta Evrope leta 2005 v Varšavi je prvič naslovil demokratično kulturo, ki predstavlja nabor kompetenc in predstav, potrebnih za to, da lahko demokratične institucije zaživijo v praksi« (Intervju 2).

V trenju med idejami se torej odražata dva tokova bolonjskega diskurza. Krog Sveta Evrope je svoj diskurz oblikoval predvsem z uporabo konceptov »javne odgovornosti« in »socialne razsežnosti« visokega šolstva, a tudi preko povečanja obsega visokošolskih smotrov, ki so jih

11 Za potrebe tega članka bo skupina držav in organizacij, ki so v okviru bolonjskega procesa sledile diskurzivni liniji Sveta Evrope, imenovana »krog Sveta Evrope«. Zaveznitva so se spreminjala in podpora tej liniji je nihala, zato je težko opredeliti, kdo vse je spadal v ta krog.